

Krátké zamyšlení k 75 výročí založení VÚTS

Výzkumný ústav textilních strojů (VÚTS) byl původně orientován na výzkum, vývoj konstrukci a průmyslovou realizaci textilních strojů. Ve světové textilní komunitě je dobře znám jeho výrazný příspěvek k dosažení přelomových, světově unikátních, výsledků ČR v oblasti strojních zařízení pro tkaní a předení. V této oblasti obdržel VÚTS jak řadu původních mezinárodních patentů založených na původních principech, tak vyvinul prototypy a průmyslové stroje. Strojní zařízení pracující na těchto principech jsou v současnosti rozšířeny prakticky po celém světě. Postupně se aktivity VÚTS rozšířily na komplexní výzkum, vývoj a realizaci strojů a zařízení do oblasti obráběcí, polygrafické, potravinářské, balicí a zdravotnické techniky.

Unikátní, a ne všeobecně známé, jsou aktivity VÚTS v oblastech souvisejících s výrobou a vývojem textilních struktur využívajících textilních strojů, které byly realizovány zejména ve spolupráci s textilní fakultou TUL. Tým složený z pracovníků textilní fakulty a VÚTS připravil projekt „Centrum TEXTIL“, který byl vybrán a řešen v letech 2000-2004 a zejména projekt „Centrum TEXTIL II“ řešený v letech 2005-2011 Technickou univerzitou v Liberci a ve spolupráci s VÚTS a pracovišti Inotex, VÚB a Sintex. Více než 10 let výzkumu se projevilo získáním řady původních výsledků publikovaných zejména v mezinárodních časopisech a knihách a zavedených do praxe. V rámci aktivit EU „Evropské centrum excelence“, jehož cílem bylo vytváření, koordinace a rozšiřování mezinárodních a národních sítí expertů a výzkumných institucí získala textilní fakulta TUL projekt ITSAPT řešený v letech 2002-2005. Jeho posláním bylo shromažďování, výměna, šíření a aplikace znalostí nezbytných pro výrobu, testování a aplikaci inteligentních textilií, zejména pro vysoce inovativní textilní výrobky. Jedním z řešitelských organizací ze 17 ti zemí EU byl VÚTS.

To vše indikuje, že spolupráce obou partnerů byla, je a bude nejen v oblasti výměny informací a přenášení výsledků výzkumu do pedagogických aktivit, ale také ve společném řešení významných problémů textilního oboru. VÚTS bude i nadále klíčovým partnerem fakulty, který propojuje akademický a aplikovaný výzkum s potřebami praxe.

Liberec, 9.6.2026

prof. Ing. Jiří Militký, CSc.